**četvrtak, 10. ožujka 2022.**

P9_TA(2022)0069

# Osnivanje Posebnog odbora za pandemiju bolesti COVID-19: stečena iskustva i preporuke za budućnost

**Odluka Europskog parlamenta od 10. ožujka 2022. o osnivanju, nadležnostima, brojčanom sastavu i trajanju mandata „Posebnog odbora za pandemiju bolesti COVID-19: stečena iskustva i preporuke za budućnost” (2022/2584(RSO))**

(2022/C 347/27)

*Europski parlament,*

— uzimajući u obzir Prijedlog odluke Konferencije predsjednika,

— uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 17. travnja 2020. o usklađenom djelovanju EU-a za suzbijanje pandemije bolesti COVID-19 i njezinih posljedica ([1]),

— uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 19. lipnja 2020. o stanju u schengenskom području nakon izbijanja bolesti COVID-19 ([2]),

— uzimajući u obzir Rezoluciju od 19. lipnja 2020. o europskoj zaštiti prekograničnih i sezonskih radnika u kontekstu krize prouzročene bolešću COVID-19 ([3]),

— uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 10. srpnja 2020. o strategiji za javno zdravlje EU-a nakon pandemije bolesti COVID-19 ([4]),

— uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 17. rujna 2020. o bolesti COVID-19: Koordinacija zdravstvenih procjena i klasifikacije rizika na razini EU-a te posljedice za Schengen i jedinstveno tržište” ([5]),

— uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 13. studenoga 2020. o utjecaju mjera donesenih uslijed pandemije bolesti COVID-19 na demokraciju, vladavinu prava i temeljna prava ([6]),

— uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 10. lipnja 2021. o odgovoru na globalni izazov bolesti COVID-19: učinci izuzeća od primjene Sporazuma WTO-a o trgovinskim aspektima prava intelektualnog vlasništva na cjepiva, lijekove i opremu protiv bolesti COVID-19 te na povećanje proizvodnje i proizvodnih kapaciteta u zemljama u razvoju ([7]),

— uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 21. listopada 2021. o transparentnosti EU-a u pogledu razvoja, nabave i distribucije cjepiva protiv bolesti COVID-19 ([8]),

— uzimajući u obzir skup prijedloga Komisije o europskoj zdravstvenoj uniji od 11. studenoga 2020. i njezin Prijedlog uredbe o ozbiljnim prekograničnim prijetnjama zdravlju (COM(2020)0727),

— uzimajući u obzir članak 207. Poslovnika,

A. budući da je širenje bolesti COVID-19 milijune ljudi u Europi i svijetu stajalo života, da je prouzročilo nepopravljivu štetu, a više od milijarde ljudi zatvorilo u njihove domove;

B. budući da su na razini EU-a poduzete mnoge mjere, među ostalim u okviru strategije EU-a za cjepiva i koordinacije zajedničkog europskog odgovora;

([1]) SL C 316, 6.8.2021., str. 2.
([2]) SL C 362, 8.9.2021., str. 77.
([3]) SL C 362, 8.9.2021., str. 82.
([4]) SL C 371, 15.9.2021., str. 102.
([5]) SL C 385, 22.9.2021., str. 159.
([6]) SL C 415, 13.10.2021., str. 36.
([7]) SL C 67, 8.2.2022., str. 64.
([8]) Usvojeni tekstovi, P9_TA(2021)0435.

C. budući da je Tim Europa dao jedan od najvećih doprinosa COVAX-u, globalnoj inicijativi za osiguravanje pravičnog i ravnopravnog pristupa cjepivima protiv bolesti COVID-19;

D. budući da su, s obzirom na velik iznos financijskih sredstava kojima se rješavaju posljedice pandemije bolesti COVID-19, transparentnost i odgovornost javne potrošnje važne;

E. budući da je bolest COVID-19 nerazmjerno snažno pogodila žene, mlade ljude, osobe s invaliditetom i ranjive skupine te da je povećala globalne nejednakosti;

1. odlučuje osnovati „Posebni odbor za pandemiju bolesti COVID-19: stečena iskustva i preporuke za budućnost”, čija će zadaća biti istražiti kako europski odgovor na pandemiju i stečena iskustva mogu doprinijeti budućem djelovanju u sljedećim područjima:

***Zdravstvo***

(a) odgovor EU-a, njegovih institucija i agencija na pandemiju, na bazi Paketa o zdravstvenoj uniji za jačanje prevencije kriza, pripravnosti i odgovora EU-a na prekogranične prijetnje zdravlju;

(b) razina koordinacije i solidarnosti među državama članicama te spremnost zdravstvenih sustava na suočavanje s pandemijom i budućim prekograničnim prijetnjama zdravlju;

(c) utjecaj pandemije na zdravlje, među ostalim na kontinuitet zdravstvene skrbi i prevencije, probire, dijagnoze, liječenja i praćenja nezaraznih bolesti, mentalnog zdravlja, „dugotrajnog COVID-a” te spolnog i reproduktivnog zdravlja i prava;

(d) utjecaj koji na pružanje zdravstvene skrbi ima manjak osoblja i dostupnost lijekova i medicinskih proizvoda, uključujući zaštitnu opremu, te utjecaj pandemije na pružanje njegovateljskih usluga, na štićenike i osoblje domova za starije, neformalne njegovatelje i osobe koje o njima ovise;

(e) utjecaj pandemije na porast digitalnog zdravstva, telemedicine i telesavjetovanja, daljinskog praćenja, povezanih uređaja, digitalnih zdravstvenih platformi i zdravstvenih aplikacija;

(f) strategija EU-a za cjepiva protiv bolesti COVID-19 i način na koji se njome uspjela osigurati isporuka sigurnih i učinkovitih cjepiva, uključujući pregovaranje o ugovorima o predviđenoj nabavi i ugovorima o zajedničkoj nabavi, transparentnost i provedbu ugovora i sporazuma o licenciranju te proizvodnju, skladištenje i distribuciju cjepiva, kao i pitanje pravne odgovornosti i ulogu farmaceutske industrije u prethodno navedenim stavkama te u području prijenosa tehnologije, aspekata zaštite patenata i transparentnosti lobiranja;

(g) suradnja na znanstveno utemeljenim i koordiniranim mjerama upravljanja rizicima, uključujući savjetodavno povjerenstvo za COVID-19;

(h) uloga i mandat Europskog tijela za pripravnost i odgovor na zdravstvene krize (HERA), Europske agencije za lijekove (EMA) i Europskog centra za sprečavanje i kontrolu bolesti (ECDC) te strategija za terapeutiku bolesti COVID-19 u razvoju dostupnih i cjenovno pristupačnih proizvoda;

(i) oklijevanje s cijepljenjem i širenje dezinformacija u borbi protiv pandemije te dodatne mjere EU-a za borbu protiv tih pojava u budućnosti;

(j) međusobna povezanost zdravlja životinja i zdravlja ljudi, posebno u pogledu zoonoza, u skladu s pristupom „Jedno zdravlje”;

***Koordinirani pristup uz poštovanje demokracije i temeljnih prava***

(k) nužnost i proporcionalnost mjere zatvaranja granica država članica i drugih ograničenja slobodnog kretanja osoba i unutarnjeg tržišta te način na koji se ubuduće mogu izbjeći nepotrebna ograničenja, među ostalim razvojem zajedničkog pristupa u pogledu mjera koje se donose za putovanja;

(l) utjecaj na individualna i temeljna prava ranjivih skupina te na nejednakost općenito;

(m) različiti pristupi razvoju i primjeni tehnoloških alata u borbi protiv bolesti COVID-19, kao što su aplikacije za praćenje kontakata i digitalna potvrda EU-a o COVID-u;

(n) upotreba različitih skupova podataka u državama članicama i pouke koje valja izvući u pogledu služenja istim podacima i kriterijima, posebno uloge skupova podataka koje pruža ECDC;

(o) demokratski nadzor nad odgovorom na pandemiju, uključujući sudjelovanje Europskog parlamenta i parlamenata u državama članicama u donošenje odluka i transparentnost, uzimajući pritom u obzir rad Kontaktne skupine za COVID-19;

***Društveni i gospodarski učinak***

(p) utjecaj na organizaciju rada, rad na daljinu i budućnost rada te posljedice pandemije na siromaštvo, nejednakost i socijalnu isključenost te utjecaj pandemije na sustave socijalne zaštite;

(q) rješenja za prevladavanje prepreka u upotrebi digitalnih tehnologija i intenziviranje usavršavanja i prekvalificiranja radnika;

(r) utjecaj na rodnu ravnopravnost, među ostalim na osobe kojima prijeti rodno uvjetovano nasilje i zlostavljanje u obitelji, te pozornost koja će se prilikom reagiranja na buduće prekogranične prijetnje zdravlju posvetiti uključivanju rodne perspektive u upravljanje krizom;

(s) utjecaj pandemije na obrazovanje i osposobljavanje te na razvoj djece i mladih ljudi;

(t) mjere za osiguravanje strateške autonomije EU-a u pogledu zdravlja i otpornosti lanaca opskrbe, uključujući opskrbu ključnim farmaceutskim i medicinskim proizvodima te drugim osnovnim proizvodima, kao i mjere za podupiranje i prilagođavanje istraživačkih politika EU-a u području zdravlja kako bi se rješavala trenutačna kriza i spriječilo njezino ponovno izbijanje, kao važan dio snažne industrijske politike EU-a;

(u) utjecaj na sektore koji su najteže pogođeni pandemijom, kao što su kultura, ugostiteljstvo, turizam i promet, te brzina i primjerenost odgovora EU-a;

***EU i svijet***

(v) upravljačka i koordinacijska uloga EU-a među državama članicama u vezi s međunarodnim aspektima pandemije, među ostalim u okviru Svjetske zdravstvene organizacije (WHO), Svjetske trgovinske organizacije (WTO) i drugih multilateralnih inicijativa kao što je COVAX, te mogućeg međunarodnog ugovora o pandemijama, revizija Međunarodnih zdravstvenih propisa (IHR) i potreba za usklađenim pristupom prema putnicima koji iz trećih zemalja stižu u EU;

(w) pristup diplomaciji u području cjepiva i u kojoj mjeri ona doprinosi globalnoj solidarnosti, univerzalnoj i pravednoj mogućnosti pristupa osnovnim medicinskim proizvodima i cjepivima te ideji da „nitko nije siguran dok svi ne budu sigurni”;

(x) uloga EU-a i država članica u rješavanju problema neadekvatne opskrbe i neravnopravnosti u pristupu cjepivima i medicinskim proizvodima protiv bolesti COVID-19 diljem svijeta tako što će se raditi na njihovoj cjenovnoj pristupačnosti i dostupnosti, uskim grlima opskrbnog lanca, trgovinskim preprekama, infrastrukturi i osiguravanju transparentnog lanca opskrbe te pružanju stručnog i tehničkog znanja;

2. naglašava da bi prema preporukama ovog posebnog odbora trebali postupati stalni nadležni odbori Parlamenta;

3. odlučuje da se ovime neće utjecati na ovlasti, osoblje i dostupne resurse stalnih odbora Parlamenta u čijem su djelokrugu pitanja koja se odnose na donošenje, praćenje i provedbu zakonodavstva Unije povezanog s nadležnostima posebnog odbora ta da oni ostaju nepromijenjeni; naglašava da je potrebno osigurati dobru suradnju i protok informacija između posebnog odbora i relevantnih stalnih odbora;

4. odlučuje da će, svaki put kada se u okviru rada posebnog odbora održava saslušanje s dokazima povjerljive naravi, svjedočenjima koja uključuju osobne podatke, razmjene gledišta ili saslušanja nadležnih tijela o povjerljivim informacijama, te sjednice biti zatvorene za javnost; nadalje odlučuje da će svjedoci i stručnjaci imati pravo na davanje izjava ili svjedočenje iza zatvorenih vrata;

5. odlučuje da će se dnevni red, popis osoba pozvanih na javne sjednice, popis nazočnih te zapisnici s tih sjednica objavljivati;

6. odlučuje da će se povjerljivi dokumenti koje posebni odbor zaprimi ocjenjivati u skladu s postupkom iz članka 221. Poslovnika Parlamenta; nadalje odlučuje da će se takve informacije upotrebljavati isključivo za potrebe sastavljanja konačnog izvješća posebnog odbora;

7. odlučuje da će posebni odbor imati 38 članova;

8. odlučuje da će mandat posebnog odbora trajati 12 mjeseci, nakon čega će Parlamentu podnijeti izvješće koje će, prema potrebi, sadržavati preporuke o mjerama ili inicijativama koje treba poduzeti.